

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5SŽi/11/2014
Identifikačné číslo spisu:	3013200570
Dátum vydania rozhodnutia:	25.06.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Morava
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:3013200570.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: S. S., C. XXXX/X-X, M. E., zastúpený advokátom: JUDr. Peter Vévurka, sídlom Štefánikova 269/24, Námestovo, proti žalovanému: Obec Brunovce, sídlom Brunovce 106, zastúpený advokátkou: JUDr. Adriana Ručkayová, sídlom Jilemnického 27, Nové Mesto nad Váhom, v konaní o preskúmanie zákonnosti označených v rozsudku ako fiktívnych rozhodnutí Obce Brunovce a starostky Obce Brunovce, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 13S/114/2013-34 zo dňa 11. decembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 13S/114/2013-34 zo dňa 11. decembra 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Trenčíne (ďalej „krajský súd“) napadnutým rozsudkom zrušil fiktívne rozhodnutie starostky Obce Brunovce a fiktívne rozhodnutie Obce Brunovce a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie podľa § 250j ods. 2 písm. d/ O.s.p. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 331,12 €, do 3 dní od právoplatnosti.

Krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že v predmetnej veci nie je sporné, že žalobca podal žiadosť o sprístupnenie informácií dňa 14. mája 2013. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov (ďalej len „info zákon“) bolo povinnosťou Obce Brunovce rozhodnúť o žiadosti žalobcu v lehote 8 pracovných dní, t.j. do 24. mája 2013. Uvedeného dňa žalovaný oznámil žalobcovi predĺženie lehoty, povinnosť Obce Brunovce sa tak predĺžila maximálne o 8 pracovných dní, teda do 05. júna 2013. V tejto lehote Obec Brunovce nevydala rozhodnutie a ani informáciu žalobcovi nesprístupnila, platí teda, že obec vydala rozhodnutie, ktorým odmietla poskytnúť informáciu (fiktívne rozhodnutie). Obci márne uplynula lehota na vydanie rozhodnutia dňa 05. júna 2013, od tohto dňa podľa § 19 ods. 1 info zákona začala žalobcovi plynúť 15-dňová lehota na podanie odvolania voči fiktívnemu rozhodnutiu. Keďže žalobca podal odvolanie dňa 11. júna 2013, niet pochyb, že tak učinil v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote. Žalovaný bol povinný

rozhodnúť o odvolaní žalobcu do 15 dní, t.j. do 26. júna 2013. Keďže žalovaný v tejto lehote nerozhodol, predpokladá sa, že vydal rozhodnutie, ktorým odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil (fiktívne rozhodnutie). Za deň doručenia tohto rozhodnutia sa považuje druhý deň po uplynutí lehoty na vydanie rozhodnutia, t.j. deň 28. jún 2013. Krajský súd zrušil napadnuté rozhodnutia podľa § 250j ods. 2 písm. d/ O.s.p. pre nepreskúmateľnosť a pre nedostatok dôvodov.

Výrok o náhrade trov konania krajský súd odôvodnil podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tým, že žalobca bol v konaní úspešný.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol. Uviedol, že má za to, že zo strany žalobcu neboli vyčerpané riadne opravné prostriedky, ktoré sú základným predpokladom pre podanie žaloby podľa § 247 ods. 2 O.s.p. Dňa 14.05.2013 podal žalobca elektronickou poštou žiadosť o sprístupnenie a zverejnenie informácie „Uznesenie obecného zastupiteľstva obce Brunovce“, ktorým schválilo podľa zákona o obecnom zriadení hlavnému kontrolórovi obce Brunovce Dr. Ing. Z. Z. podnikateľ alebo vykonávať inú zárobkovú činnosť, alebo byť členom riadiacich, kontrolných alebo dozorných orgánov právnických osôb, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť. Dňa 11.03.2013 podal žalobca prostredníctvom elektronickej pošty opravný prostriedok - odvolanie podľa § 19 ods. 1 info zákona. Podľa § 14 ods. 1 info zákona možno podať žiadosť o sprístupnenie informácie písomne, ústne, faxom, elektronickou poštou alebo iným technicky vykonateľným prostriedkom. Má za to, že § 14 ods. 1 info zákona o spôsobe podania žiadosti je možné aplikovať výlučne na podanie žiadosti, nie však na iné podania vykonané podľa info zákona. Podľa § 22 ods. 1 info zákona, ak nie je v tomto zákone uvedené inak, použijú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní, teda ustanovenia správneho poriadku. Nakoľko v § 19 info zákona nie je ustanovené inak, je potrebné na podanie opravných prostriedkov aplikovať § 19 osa. 1 správneho poriadku. Odvolanie žalobcu proti fiktívnemu rozhodnutiu Obce Brunovce bolo urobené elektronickými prostriedkami, avšak nebolo podpísané elektronickým podpisom. Nakoľko odvolanie žalobcu nebolo podané v zákonom stanovenej forme pre podanie odvolanie, na takéto podanie treba hľadiť akoby sa nestalo.

III.

Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Žalobou podanou krajskému súdu dňa 15.07.2013 navrhoval žalobca zrušiť fiktívne rozhodnutie žalovaného ako aj fiktívne rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým rozhodol o odmietnutí zverejnenia a poskytnutia informácie: „Uznesenie obecného zastupiteľstva Brunovce, ktorým schválilo podľa zákona o obecnom zriadení hlavnému kontrolórovi obce Brunovce Dr. Ing. Milanovi Majerníkovi podnikateľ alebo vykonávať inú zárobkovú činnosť, alebo byť členom riadiacich, kontrolných alebo dozorných orgánov právnických osôb, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť.“ Ďalej žalobca navrhoval uložiť žalovanému povinnosť sprístupniť žalobcovi informáciu: „Uznesenie obecného zastupiteľstva Brunovce, ktorým schválilo podľa zákona o obecnom zriadení hlavnému kontrolórovi obce Brunovce Dr. Ing. Z. Z. podnikateľ alebo vykonávať inú zárobkovú činnosť, alebo byť členom riadiacich, kontrolných alebo dozorných orgánov právnických osôb, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť.“

V prvom rade sa Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) musel zaoberať procesnými otázkami podanej žaloby a to konkrétne, či žaloba smeruje proti rozhodnutiu, ktoré môže byť predmetom preskúmania súdom.

Podľa § 250d ods. 3 O.s.p., súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Postupom krajského súdu došlo k závažnému pochybeniu, keďže tento neskúmal, či sú splnené podmienky súdneho prieskumu podľa § 247 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 247 ods. 2 O.s.p., pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Zo spisu krajského súdu a z administratívneho spisu mal najvyšší súd preukázané, že žiadosť o poskytnutie informácií bola zo strany žalobcu podaná elektronickou poštou. Keďže Obec Brunovce neposkytla žalobcovi informáciu v zákonnej 8 dňovej lehote (ani v ďalšej 8 dňovej predĺženej lehote), došlo k vydaniu tzv. fiktívneho rozhodnutia. Žalobca sa proti tomuto fiktívnemu rozhodnutiu odvolal síce včas, ale opäť formou elektronickej pošty.

Podľa § 14 ods. 1 info zákona, žiadosť možno podať písomne, ústne, faxom, elektronickou poštou alebo iným technicky vykonateľným spôsobom.

Podľa § 19 ods. 1 info zákona, proti rozhodnutiu povinnej osoby o odmietnutí požadovanej informácie možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia alebo márneho uplynutia lehoty na rozhodnutie o žiadosti podľa § 17. Odvolanie sa podáva povinnej osobe, ktorá rozhodnutie vydala alebo mala vydať.

Z vyššie uvedených zákonných ustanovení info zákona vyplýva, že info zákon rieši formu podania len pri podaní žiadosti o sprístupnenie informácie (§ 14 ods. 1), pričom umožňuje podať túto žiadosť aj elektronickou poštou.

Avšak pokiaľ ide o odvolanie, info zákon formu tohto podania nerieši. V tom prípade je potrebné postupovať podľa § 22 ods. 1 info zákona analogicky podľa ustanovení zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (správny poriadok).

Podľa § 22 ods. 1 info zákona, ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, použijú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.

Podľa § 19 ods. 1 správneho poriadku, podanie možno urobiť písomne alebo ústne do zápisnice, alebo elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona. Možno ho urobiť aj telegraficky alebo telefaxom; také podanie obsahujúce návrh vo veci treba písomne alebo ústne do zápisnice doplniť najneskôr do troch dní.

Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu nie je možné urobiť formou elektronickej pošty. Krajský súd sa vôbec touto otázkou nezaoberal, čím došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom, garantované ako právo na súdnu ochranu v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavy“) a právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej aj „dohovor“).

Podľa článku 46 ods. 1 ústavy, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva

na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa článku 6 ods. 1 dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ďalším pochybením krajského súdu, ktoré malo za následok odňatie možnosti žalobkyne konať pred súdom bolo, že výrok rozsudku je absolútne nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a neurčitosť.

Podľa § 157 ods. 1 O.s.p., v písomnom vyhotovení rozsudku sa po slovách „V mene Slovenskej republiky“ uvedie označenie súdu, mená a priezviská sudcov a prísediacich, presné označenie účastníkov a ich zástupcov, účasť prokurátora, označenie prejednáwanej veci, znenie výroku, odôvodnenie, poučenie o lehote na podanie odvolania a náležitostiach odvolania podľa § 205 ods. 1 a 2, poučenie o možnosti výkonu rozhodnutia a deň a miesto vyhlásenia.

Krajský súd vo výroku napadnutého rozhodnutia nešpecifikoval, aké fiktívne rozhodnutia žalovaného zrušuje a vracia na ďalšie konanie. Toto znenie výroku je nepreskúmateľné, keď nie je zrejmé o aké konkrétne rozhodnutia malo v prejednáwanej ísť, je potrebné ich označiť konkrétnymi dátumami doručenia, prípadne opísať ich predmet.

Takéto procesné pochybenia krajského súdu - nesprávny procesný postup súdu, kedy v rozpore so zákonom neposúdil spôsobilý predmet súdneho prieskumu a nepreskúmateľnosť výroku rozsudku, sú podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. dôvodom, pre ktorý musel odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozsudok postihnutý tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považovaný za správny.

V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu zaoberať sa predovšetkým, či žalobca splnil procesnú podmienku podľa § 247 ods. 2 O.s.p. - spôsobilý predmet prieskumu.

Súd prvého stupňa je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.).

O náhrade trov konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.